

Zagreb, 23.9.2015.

Svjetsko brodograđevno tržište – rujan 2015.

Općenito

- Svjetska knjiga narudžbi i dalje nastavlja rasti (drugu godinu zaredom) nakon prethodnih 5 godina pada, što je rezultiralo ekonomskom i financijskom krizom (počevši s 2008.), te prekapacitiranošću svjetskih brodograđevnih kapaciteta; trenutno je u narudžbi 5.219 brodova, s oko 294,8 milijuna tdw, ukupne vrijednosti oko 288,3 milijardi USD
- U 2012. ugovoreno je ukupno 1.520 brodova, u 2013. ukupno 3.038 brodova, u 2014. ukupno 2.080 brodova, dok je u prvih 9 mjeseci 2015. ugovoreno 736 brodova, što je u usporedbi s godinom ranije drastičan pad i to oko 50 % manje ugovorenih brodova
- Najviše brodova u 2014. ugovorila je Kina (po broju brodova i po cgt-ima), dok je Južna Koreja ugovorila vrijednosno najviše brodova. Europska brodogradilišta drže treće mjesto po vrijednosti ugovorenog brodograđevlja s 19 milijardi USD, odnosno s Knjigom narudžbi vrijednom 38,2 milijarde USD
- Dalekoistočne brodograđevne velesile (Kina, J.Koreja i Japan) nastavljaju primjenu vladinih mjera u cilju jačanja pozicije na svjetskom brodograđevnom tržištu:
 - Kineska brodogradilišta provode mjere restrukturiranja kako bi se smanjio utjecaj prekapacitiranosti, a kineska vlada je uvela potpore za zamjenu dotrajale kineske flote i njezin daljni rast (za gradnju u kineskim brodogradilištima)
 - Južnokorejska brodogradilišta, suočena s problem financiranja gradnje brodova, zahvaljujući novosnovanom fondu za gradnju „eko-brodova“ (1 trilijun KRW – oko 950 milijuna USD), usmjeravaju napore ka oporavku, kroz gradnju takvih brodova, odnosno kroz revitalizaciju offshore sektora (novogradnje i proizvodnja specijalizirane offshore opreme)
 - Japanska Vlada svojim posebnim odlukama i mjerama provodi revitalizaciju sektora i učvršćuje položaj na tržištu, s namjerom znatnijeg prisustva na vojnom i offshore tržištu
- Aktualne niske cijene nafte utječu na znatan pad operativnih troškova eksploatacije brodova
- Zbog nešto usporenijeg rasta tržišta, nižih cijena nafte, te smanjenog svjetskog pomorskog prometa roba i usluga, neki ugovoreni offshore projekti i narudžbe su odgođeni za budućnost
- Europska brodogradilišta i nadalje stavljaju naglasak na inovacije i razvoj čistih i sigurnih tehnologija s primjenom na novoizgrađene brodove
- Prema kineskim prognozama, pred kineskom brodograđnjom je nekoliko „teških“ godina i potrebne su velike reforme kako bi se opstalo na tržištu; očekivanja su da bi se prvi pozitivni rezultati reformi mogli pokazati u 2016.

- U Kini je u 2012. bilo 3.000 brodogradilišta, da bi ih krajem 2014. bilo 1.600; od sadašnjih 60 „velikih“ brodogradilišta, optimalan bi bilo reducirati broj na 20 – 30, što će se i reducirati u slijedećih 3 – 5 godina

- U svjetskoj knjizi narudžbi situacija je slijedeća:

Kolovoz 2015.			
R.br.	Zemlja	tdw	%
1.	Kina	122.382.451	43,64%
2.	J.Koreja	83.175.301	29,66%
3.	Japan	53.645.341	19,13%
4.	Filipini	8.660.692	3,09%
5.	Rumunjska	3.122.635	1,11%
6.	Brazil	2.360.549	0,84%
7.	Vijetnam	2.153.902	0,77%
8.	Tajvan	1.603.754	0,57%
9.	SAD	1.066.270	0,38%
10.	Hrvatska	528.310	0,19%
11.	Iran	277.810	0,10%
12.	Turska	228.424	0,08%
13.	Rusija	211.091	0,08%
14.	Bangladeš	203.592	0,07%
15.	Nizozemska	192.060	0,07%
16.	Indonezija	108.710	0,04%
17.	Indija	107.030	0,04%
18.	Argentina	98.400	0,04%
19.	Njemačka	95.480	0,03%
20.	Italija	49.600	0,02%
21.	Ostatak svijeta	138.090	0,05%
	Ukupno	280.409.492	100,00%
	Europa	4.529.420	1,62%

- U Europskoj Knjizi narudžbi situacija je slijedeća:

Kolovoz 2015.			
R.br.	Zemlja	tdw	%
1.	Rumunjska	3.122.635	68,94%
2.	Hrvatska	528.310	11,66%
3.	Turska	228.424	5,04%
4.	Rusija	211.091	4,66%
5.	Nizozemska	192.600	4,25%
6.	Njemačka	95.480	2,11%
7.	Italija	49.600	1,10%
8.	Poljska	33.685	0,74%
9.	Srbija	32.340	0,71%
10.	Ukrajina	28.955	0,64%
11.	Češka	4.550	0,10%
12.	Grčka	1.750	0,04%
13.	-	-	0,00%
14.	-	-	0,00%
15.	-	-	0,00%
16.	Ostatak Europe	-	0,00%
	Ukupno	4.529.420	100,00%

Brodograđevna tržišta

- U Svjetskoj knjizi narudžbi je ukupno 1.643 bulkcarriera, s oko 133 milijuna tdw, što predstavlja oko 17 % aktualne flote bulkcarriera;
- U Svjetskoj knjizi narudžbi je ukupno 945 tankera, s oko 88,5 milijuna tdw, što predstavlja oko 17 % aktualne flote tankera
- U Svjetskoj knjizi narudžbi je ukupno 419 kontejnerskih brodova s oko 41 milijun tdw, što predstavlja oko 17 % aktualne flote kontejnerskih brodova
- U Svjetskoj knjizi narudžbi je ukupno 194 LPG tankera s oko 6,4 milijuna tdw, što predstavlja čak 35 % aktualne flote LPG tankera; uočljiv je trend laganog pada potražnje za ovim brodovima
- U Svjetskoj knjizi narudžbi je ukupno 157 LNG tankera s oko 13 milijuna tdw, što predstavlja oko 38 % aktualne flote LNG tankera; i nadalje je uočljiv stabilan trend potražnje za ovom vrstom brodova

- U svjetskoj floti trgovačkih brodova trenutno ima 58.429 brodova s oko 1.708 milijuna tdw, dok ukupna flota broji 90.201 brod, s oko 1.783 milijuna tdw; ukupna vrijednost svjetske flote brodova je oko 926 milijardi USD
- Na tankerskom tržištu, cijene novih brodova su u laganom padu (tromjesečni trend) i za različite veličine brodova su manje i to u rasponu od 0,3 – 2,3 % u odnosu na lipanj 2015.; najveći pad je zabilježen kod „MR“ brodova (51.000 tdw) – 2,3 %
- Na tržištu LNG i LPG tankera, cijene novih brodova su konstantne i nema značajnijih promjena u odnosu na lipanj 2015.;
- Na tržištu brodova za rasuti teret, cijene novih brodova su u većem padu nego za tankere i to u rasponu od 2,0 – 3,3 % u odnosu na lipanj 2015.; najveći pad je zabilježen kod „capesize“ brodova (180.000 tdw) – 3,3 %
- Na tržištu kontejnerskih brodova, cijene novih brodova za kapacitet broda od 13.000 TEU su konstantne, a za brodove manjeg kapaciteta – 2.750 TEU su u padu i to za 1,1 % u odnosu na lipanj 2015.
- Na tržištu specijaliziranih brodova za prijevoz automobila („Pure Car Carriers“) kapaciteta 6.000 vozila, cijene novih brodova su u manjem padu i to za 0,8 % u odnosu na lipanj 2015.
- Na tržištu offshore brodova, aktivnosti na ugovaranju novih brodova su znatno manje nego godinu ranije, pa je zabilježen pad ugovaranja od oko 68 % - u ovoj godini ugovoreno je ukupno 97 brodova; posljedično i cijene novogradnji ovih brodova su osjetno manje nego prošle godine
- Clarksonov Index cijena novogradnji i dalje je na nivou 133, a u odnosu na stanje s kraja 2014. (Index 138), proizlazi da su prosječne cijene novogradnji u manjem padu od oko 3,6 %; osjetniji utjecaj na cijene novogradnji imat će aktualne cijene nafte (trenutno na nivou od oko 60 USD/barelu), koje s jedne strane utječu na porast prometa naftom, a s druge strane na smanjenje operativnih troškova brodova; vozarine su trenutno za sve veličine tankera stabilne, zbog povećanog obima prometa, no dugoročno gledano, ukoliko se cijene nafte povećaju, a obim prometa padne, i vozarine bi mogle početi stagnirati ili čak i padati; ovakvi procesi na tržištu prometa roba imaju direktan utjecaj na cijene novogradnji
- Prosječne cijene brodova za rezališta su u znatnijem padu u odnosu na stanje iz 2014. (oko 30 % manje) i sada se kreću na nivou od oko 320 USD/t (rujan 2014. – 480 USD/t)
- Tromjesečni trend prosječnih cijena polovnih tankera je stabilan i u odnosu na lipanj 2015., u laganom je porastu od oko 5 %; za bulkcarriere trend je također stabilan, ali su cijene tek za oko 1 % veće, dok je za kontejnerske brodove situacija najbolja i njihove cijene su oko 10 % veće;
- Vozarine za tankere su u porastu od prosinca 2014. i sada su na nivou od oko 52.800 USD/dan za VLCC, 44.700 USD/dan za Suezmax, te za Aframax tankere 37.800 USD/dan
- Vozarine za produkt tankere su za Panamax tankere oko 33.300 USD/dan, MR Handymax tankere oko 22.600 USD/dan, te za Handysize tankere oko 24.300 USD/dan
- Vozarine za kemijske tankere (veličine 20.000 tdw, tankovi od nehrđajućeg čelika) su u posljednjih 12 mjeseci konstantne i kreću se na nivou od oko 15.500 USD/dan

- Vozarine za LPG tankere (veličine 78.000 m³) su od prosinca 2014. u porastu i to s nivoa od oko 1,5 milijuna USD/mjesečno na današnjih oko 2,6 milijuna USD/mjesečno
- Vozarine za bulkcarriere su u posljednja 3 mjeseca u porastu, te su trenutno na nivou od oko 9.000 USD/dan za Supramax, 10.000 USD/dan za Panamax i 17.500 USD/dan za Capesize
- Vozarine za kontejnerske brodove (veličine 1.000 – 3.500 TEU) su u posljednjih 12 mjeseci u porastu i kreću se ovisno o veličini broda od 7.800 – 13.800 USD/dan
- Vozarine za offshore brodove su u znatnijem padu, pa su tako za velike AHTS brodove na nivou od oko 10.000 GBP/dan (u 2013. prosjek oko 24.900, a u 2014. – 24.800 GBP/dan), a za velike PSV (Platform supply vessel) na nivou od oko 6.300 GBP/dan (u 2013. prosjek 18.800, a u 2014. – 17.300 GBP/dan); ovakav trend niskih cijena direktna je posljedica niskih cijena nafte, odnosno smanjene proizvodnje nafte, pa time i smanjena potražnja za istraživanjem i otvaranjem/eksploatacijom novih nalazišta

Siniša Ostojić, dipl. inž. brodogradnje

Direktor

Hrvatska brodogradnja Jadranbrod d.d.

Izvor: Clarkson (Shipping Intelligence Weekly), SEA Europe Shipbuilding market monitoring, IHS Fairplay